

PROVINCIE FLEVOLAND

FLEVOLAND
INNOVATIEF
EN
ONDERNEMEND

PROGRAMMA NIEUWE NATUUR IN FLEVOLAND

Voortgangsrapportage op programma- & projectniveau

UITGAVE
DECEMBER
2015

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
1.1 Doel van deze voortgangsrapportage	3
2. ACHTERGROND	5
2.1 Proces voorbereiding realisatie van Nieuwe Natuur projecten	5
3. VOORTGANG VAN HET PROGRAMMA NIEUWE NATUUR	8
3.1 Communicatie	8
3.2 Bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak	9
3.3 Grondstrategie	10
3.4 Financiën	11
3.5 Risicomanagement	13
3.6 Ondersteuning vanuit het Programma Nieuwe Natuur voor projectindieners	14
PROJECTEN	16
Colofon	57

1 INLEIDING

Het programma Nieuwe Natuur heeft in 2014 diverse organisaties, particulieren en overheden geïnspireerd om ideeën uit te werken en inrichtingsplannen voor nieuwe natuur in Flevoland te maken. Op basis van de heldere kaders en de vooraf meegegeven meetlat hebben Provinciale Staten op 17 december 2014 een groot deel van de projectvoorstellen Nieuwe Natuur gehonoreerd en aangegeven dat deze uitgewerkt mogen worden richting realisatie.

Gedeputeerde Staten hebben de toezegging gedaan de voortgang van het programma halfjaarlijks ter informatie aan Provinciale Staten voor te leggen. Deze rapportage is de tweede voortgangsrapportage. Bij de beeldvormende sessie over de eerste rapportage is toegezegd de rapportages meer toe te spitsen op de voortgang van de projecten. Deze rapportage is hierop afgestemd en geeft nadrukkelijker inzicht in de voortgang en de activiteiten van het programma Nieuwe Natuur tot november 2015 op projectniveau, met daarnaast informatie over de uitvoering van de verplichtingen op gebied van natuurcompensatie en de vastgestelde grondstrategie op programmaniveau. Tevens is gekozen voor een opzet die meer is gebaseerd op gebruik van elektronische media door middel van een interactieve pdf.

1.1 DOEL VAN DEZE VOORTGANGSRAPPORTAGE

Doel van deze rapportage is u te informeren over de voortgang van het programma Nieuwe Natuur. We geven u eerst een overzicht van de voortgang op programmaniveau. Daarna volgt een overzicht van de voortgang van elk afzonderlijk project. In deze rapportage zijn alle ontwikkelingen op programma- en projectniveau van juni 2015 tot 1 november 2015 opgenomen.

2 ACHTERGROND

In het toewijzingsvoorstel van 17 december 2014 zijn 22 projecten (deels) gehonoreerd. Daarnaast zijn projecten op de reservebank geplaatst en hebben enkele projecten ondersteuning bij mogelijke grondtransacties toegewezen gekregen. De projectindieners van de gehonoreerde projecten worden gefaciliteerd door de provincie Flevoland met het realiseren van hun projecten. Daarnaast zijn financiële middelen voor het verwerven van de benodigde grond, de inrichting en het beheer aan de projecten toegekend. Voor de voorbereiding kunnen de projectindieners een additionele vergoeding van maximaal 5% van de toegekende inrichtingskosten ontvangen en/of gebruik maken van de deskundigheid van voormalig DLG-medewerkers via de provincie Noord-Holland of gebruik maken van door de provincie Flevoland aanvullend ingehuurd expertise.

PROJECT	PROJECTLEIDER
Urkerveld	Gemeente Urk
Nieuwe Natuur bij Schokland	Gemeente Noordoostpolder
Ruimte en Lucht voor Natuur	Vereniging Natuurmonumenten
Oostkant Dronten	Gemeente Dronten
* Landgoed Vossemeer	Euforbia / Bureau Maris
* Landgoed Wildrijck	Fam. Riepma
Natuur op G38	Fam. Barkema
Swifterpark	Fam. Van Dalen
Oostvaardersplassen	Staatsbosbeheer
Eemvallei	Staatsbosbeheer
* Voedselbossen	Urgenda / NMFF
* Speelwildernis	Theatergroep Groen Gras
* Luierpark	Mw. Ras
* Kroonbos	Dhr. Van der Mee
Kop van het Horsterwold	Staatsbosbeheer
* Geitenboerderij met restaurant	Fam. Verduijn
Noorderwold	Het Flevo-landschap
* Vierkante meter natuur	Freelance boswachter
* Pioniernatuur - Akkernatuur voor allen	ANV Akkerwaard
* Natuurboerderij de Vliervelden	Stadsboerderij Almere
Harderbos en Harderbroek verbonden	Vereniging Natuurmonumenten
Gouden rand Pampushout	Het Flevo-landschap

Tabel 1.1: De gehonoreerde projecten (projecten met een * zijn deels gehonoreerd als onderdeel van Oostkant Dronten, Eemvallei, Kop van het Horsterwold of Noorderwold)

2.1 PROCES VOORBEREIDING REALISATIE VAN NIEUWE NATUUR PROJECTEN

Om de projecteigenaren van de Nieuwe Natuurprojecten, indieners van de gehonoreerde projecten, optimaal te faciliteren in het uitwerkingsproces naar een realisatieovereenkomst zijn accounthouders vanuit de provincie gekoppeld aan de projecteigenaren. Deze accounthouders worden ondersteund door een aantal deskundigen. Wat betreft grootte, rijpheid en complexiteit verschillen de projectvoorstellen van elkaar. Om de projecteigenaren optimaal te begeleiden en de ondersteuning op maat te kunnen leveren is een generiek stappenplan opgesteld dat met de projectleider wordt doorlopen teneinde het traject richting realisatieovereenkomsten te structureren.

De eerste stap richting de realisatie van de projecten was het toewijzingsbesluit van 17 december 2014 waarin duidelijk werd welke Nieuwe Natuurprojecten (deels) gehonoreerd zijn. De tweede stap is het komen tot een plan van aanpak waarbij het projectvoorstel geconcretiseerd wordt. Hierbij moet worden gedacht aan een inrichtingsontwerp, op basis waarvan afspraken gemaakt kunnen worden over (natuur)kwaliteit, (mede)gebruik en beheer. Ook belangrijk is het verkrijgen van inzicht in de manier waarop tot een sluitende business case gekomen kan worden en de stappen die genomen moeten worden om tot realisatie te komen, waaronder aanpak grondverwerving, benodigde vergunningen, eventuele bestemmingsplanwijzigingen en diverse (voor) onderzoeken. Deze procesafspraken worden in een stappenplan opgenomen, waardoor zicht ontstaat op de werkzaamheden die moeten worden verricht en de volgorde waarin dit moet plaatsvinden. In nauwe samenwerking tussen projectindieners, provincie Flevoland en eventuele andere partners worden de benodigde stappen gezet om te komen tot een intentieovereenkomst.

2 ACHTERGROND

In de intentieovereenkomst worden de procesafspraken over de uitwerking van het projectvoorstel en de daarbij horende rol- en taakverdeling vastgelegd. Hier wordt onder andere vastgelegd welke kosten voor voorbereidende werkzaamheden voor vergoeding in aanmerking komen. De intentieovereenkomst wordt door de provincie in samenwerking met de projectindieners opgesteld. Wanneer Gedeputeerde Staten met de intentieovereenkomst hebben ingestemd, wordt deze ondertekend door de Commissaris van de Koning en de projectindieners. In sommige gevallen kunnen aanvullende intentieovereenkomsten worden gesloten tussen de initiatiefnemers en andere partners.

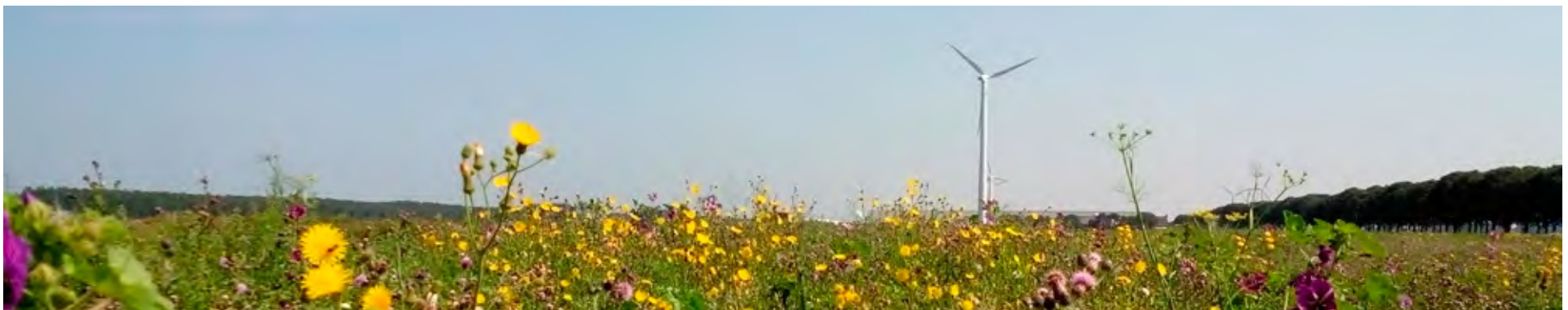
In de volgende stap, de uitvoering van de voorbereidende werkzaamheden, wordt een definitief ontwerp opgesteld, de daarvoor benodigde vergunningen worden in kaart gebracht en indien mogelijk aangevraagd en er wordt een sluitende business case opgesteld. De business case wordt getoetst door de organisatie van het programma Nieuwe Natuur aan het PS-besluit van 17 december 2014 en provinciaal beleid. Zij toetsen op inhoud, financiële- en juridische haalbaarheid, kwaliteit, grondpositie en

compensatieverplichtingen. Indien het voorstel significant afwijkt van het PS-besluit of niet voldoet aan het besluit of beleid wordt dit aan Provinciale Staten voorgelegd. De uitkomsten en de voortgang worden besproken in de managementtafel (Staatsbosbeheer, Het Flevo-landschap, het Rijksvastgoedbedrijf en de provincie Flevoland).

Als de benodigde stappen doorlopen zijn wordt een realisatieovereenkomst opgesteld door provincie Flevoland en de projectindieners. In deze overeenkomst worden afspraken over de uitvoering, de financiën, de risico's, het op te leveren resultaat en het toekomstige beheer vastgelegd. Deze overeenkomst moet door Gedeputeerde Staten worden vastgesteld.

Na tweezijdige ondertekening van de realisatieovereenkomst kan de uitvoering van het project starten en nieuwe natuur in Flevoland worden gerealiseerd.

Het stappenplan vormt de basis voor het maken van nadere afspraken over de benodigde facilitering vanuit de provincie.

2 ACHTERGROND

Afbeelding 2.1: Stappenplan voorbereiding uitvoering projecten

In deze voortgangsrapportage informeren we u over de stand van zaken in het tweede half jaar van 2015 op de onderwerpen communicatie, financiën, bestuurlijk draagvlak, grondpositie en de ondersteuning vanuit het programma Nieuwe Natuur voor de projectindieners.

3.1 COMMUNICATIE

Uitgangspunten

Op 17 december 2014 hebben Provinciale Staten bij de besluitvorming over de projecten die binnen het programma Nieuwe Natuur naar de realisatiefase gebracht mogen worden, aangedrongen op het oprichten van een platform voor het programma Nieuwe Natuur. In de breed gesteunde motie gaven de Statenleden te kennen dat ze de dynamiek in het programma Nieuwe Natuur gefaciliteerd wilden zien middels een platform. Het platform Nieuwe Natuur is bedoeld voor alle projectindieners om de onderlinge samenhang en samenwerking te stimuleren, onder meer door informatie en ervaringen over het verder ontwikkelen en realiseren van de projecten te delen, deskundigen te raadplegen en afspraken vast te leggen. Het platform wordt gevormd door de projectindieners en gefaciliteerd door de provincie. Het platform kent een fysieke vorm (regelmatige bijeenkomsten, desgewenst op locatie) en een digitale vorm (een online community).

Platform Nieuwe Natuur

Het platform Nieuwe Natuur begint vorm te krijgen. Na de start in maart 2015 en een geslaagde eerste fysieke platformsessie in juni 2015 is ook in de tweede helft van het jaar weer een bijeenkomst georganiseerd, waarbij de projectindieners in de gelegenheid zijn gesteld om onderwerpen op tafel te leggen en vragen te stellen aan het programmateam, experts en ervaringsdeskundigen. Het digitale platform wordt door het programmateam ingezet om nieuwsberichten, uitnodigingen en informatie te delen met de projectteams. Om de interactie op het platform te stimuleren is een platformuitbreiding in de steigers gezet. Deze uitbreiding moet ertoe leiden dat niet alleen bij het programma Nieuwe Natuur betrokken partijen maar ook externe deskundigen hun kennis en ervaringen kunnen delen op het digitale platform (<http://www.nieuwenatuurfl.nl/default.aspx>).

Van de kant van de projectindieners zelf wordt het platform, hoewel nog bescheiden, ingeschakeld om kennis te delen, onder andere door middel van het organiseren van excursies

Excursie Voedselbos Ketelbroek bij Groesbeek

Op woensdag 30 september 2015 heeft een excursie naar het Voedselbos Ketelbroek bij Groesbeek plaatsgevonden. Het gezelschap van ruim 20 personen, waaronder projectindieners en leden van het programmateam, werd in Groesbeek ontvangen door Wouter van Eck en Xavier San Giorgi (beiden van Food Forestry Netherlands) en Fransjan de Waard (De Waard Eetbaar Landschap). Tijdens de busreis naar Groesbeek gaf Marc Buiten van Emergy (projectindieners Voedselbos) al een toelichting op nut en noodzaak van voedselbossen, gestaafd door diverse feiten en cijfers.

Op locatie werd het gezelschap na een korte introductie rondgeleid door het voedselbos en kreeg een toelichting op (het gedrag van de) specifieke soorten gewassen die er te vinden zijn en waarom het voedselbos is ingericht zoals het is ingericht. Er mocht tijdens de excursie regelmatig geproefd worden van verschillende planten- en boomsoorten. Na de rondleiding was er ruim de tijd voor het stellen van vragen. Onder meer is aan de orde geweest hoe men in Groesbeek is omgegaan met 'de burens' en hoe het verdienmodel van een voedselbos werkt.

Een geslaagde excursie, die naast kennis over voedselbossen en het opstarten van natuurprojecten, ook goed was voor het aanhalen van de onderlinge contacten.

3.2 BESTUURLIJK EN MAATSCHAPPELIJK DRAAGVLAK

Gedeputeerde Appelman heeft vanaf het voorjaar van 2015 gesprekken gevoerd met de wethouders van de diverse gemeenten waar de projecten Nieuwe Natuur mogelijk gerealiseerd worden. In deze gesprekken is de voortgang van het programma Nieuwe Natuur besproken en is uitgelegd in welke fase de diverse projecten zich bevinden en welke thema's hierbij aan de orde zijn. Er wordt belang gehecht aan terugkerend bestuurlijk overleg om bestuurlijk en maatschappelijk commitment te behouden bij het toepassen van de nieuwe sturingsfilosofie (bottom-up) en om tijdig bestuurlijke issues te kunnen duiden en samen te kunnen optrekken.

Naast deze gesprekken met wethouders zijn ook gesprekken gevoerd met verschillende projectindieners en betrokkenen over de voortgang en daarmee samenhangende uitdagingen.

3.3 GRONDSTRATEGIE

Uitgangspunten

De in het kader van het voormalig project OostvaardersWold verkregen gronden (inclusief BBL-ruilgrond) zijn beschikbaar voor het programma en voorzien voor een belangrijk deel in de benodigde financiële dekking voor de te realiseren projecten. Deze eigendommen zijn in bezit van de provincie, Staatsbos-beheer en het Flevo-landschap. Een deel van de eigendommen kan rechtstreeks worden ingezet ten behoeve van het programma, omdat deze op de plek liggen waar een gehonoreerd projectidee kan worden gerealiseerd. De overige gronden dienen te worden verkocht/geruild om daarmee middelen vrij te maken om elders grond te verwerven.

Voortgang najaar 2015

Voor de projectvoorstellen waarbij het eigendom van de gronden nog niet in handen is van de projectindiener wordt achter de schermen hard gewerkt om gefaseerd de gronden beschikbaar te stellen voor de realisatie. Een grondtransactie wordt aangegaan indien er definitief zicht is op realisatie van het project. Er zijn twee percelen beschikbaar gesteld door het programma Nieuwe Natuur zoals opgenomen in de eerste realisatieovereenkomst ten behoeve van het project 'Kop van het Horsterwold'.

De gronden die in bezit zijn van Staatsbosbeheer, Het Flevo-landschap en de provincie Flevoland moeten worden beheerd totdat deze geruild, verkocht of voor de realisatie van projecten gebruikt kunnen worden. Daarom worden de grondposities van het voormalig Oostvaarderswold en de ruilgronden tijdelijk voor landbouw gebruikt. Genoemde partijen hebben voor het tijdelijk beheer afspraken gemaakt en deze vastgelegd in het rentmeesterplan 2016. Het rentmeesterplan 2016 is een vervolg op het beheer in de voorliggende jaren en de partijen kiezen voor een pragmatische houding om de realisatie van het programma Nieuwe Natuur mogelijk te maken en te stimuleren.

Uitgangspunt van het rentmeesterplan is dat het beheer markt-conform wordt uitgevoerd en dat de gronden zodanig beheerd worden dat de waarde behouden blijft én de gronden en opstallen op elk gewenst moment beschikbaar zijn voor de doelstellingen van het programma Nieuwe Natuur. Voor zover mogelijk wordt er gestreefd om met behoud van bestaande relaties en overeenstemming in het gebied het beheer uit te voeren. Tevens wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de toekomstige inrichting en beschikbaarheid van de gronden. De opbrengsten van het tijdelijk beheer komen ten goede van het programma Nieuwe Natuur.

3.4 FINANCIËN

Uitgangspunten

Bij de vaststelling van het programma Nieuwe Natuur in december 2014 is een actualisatie van beschikbare middelen ('programmakaapitaal') voor de uitvoering van het programma gepresenteerd. Naast de provinciale middelen (geld en grond) bestaan die uit de gronden van Staatsbosbeheer en Het Flevo-landschap die in het kader van het voormalig OostvaardersWold zijn verkregen. De partijen zetten dit kapitaal gezamenlijk in ter realisatie van het programma.

Voortgang 2015

De activiteiten in 2015 zien voornamelijk toe op het leveren van de benodigde ondersteuning en expertise voor de verdere uitwerking van de projecten. Bij het opmaken van deze voortgangsrapportage heeft er nog geen financiële bijdrage voor de realisatie van projecten plaatsgevonden. Alle activiteiten vinden tot op heden plaats binnen de financiële kaders zoals gepresenteerd in december 2014.

Wel hebben zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan die vragen om actualisatie van het programmakaapitaal en de toewijzingstabel. Hierbij valt te denken aan nieuwe informatie uit recente taxaties, nadere uitwerking van beheeropgaven of aanvullende opbrengsten die ingezet kunnen worden. Medio 2016 zal deze actualisatie ter besluitvorming worden voorgelegd aan Provinciale Staten. In de volgende voortgangsrapportage zullen deze geactualiseerde tabellen verwerkt worden.

Voor deze voortgangsrapportage wordt daarom volstaan met de tabellen zoals gepresenteerd in december 2014.

OVERZICHT PROGRAMMAKAPITAAL NIEUWE NATUUR (VERSIE 17-12-2014)

Beschikbaar

1	- Restant budget € 33,9 mln	€	5.300.000
2	- Reeds gespaarde pachtinkomsten t/m 2014	€	1.200.000
	Vrij beschikbaar	€	6.500.000
3	- Nog beschikbare compensatiegelden	€	8.400.000
4	- Nog af te lossen boekwaarde grond	€	-3.200.000
	Totaal direct beschikbaar	€	11.700.000
4	- Waarde eigendommen Prov+SBB+SFL (geveltaxatie*)	€	94.100.000
	Totaal beschikbare dekking	€	105.800.000

Benodigd

	- Verwervingskosten	€	84.300.000
	- Inrichtingskosten	€	12.300.000
	- Beheerkosten	€	4.500.000
	Totaal benodigd budget rangorde	€	101.100.000
	Saldo (+/- = buffer)	€	4.700.000

TOEWIJZINGSTABEL - GEHONOREERDE PROJECTEN

Project	Grondactie	Ha	Grond al in bezit	Verwerving totaal	Inrichting totaal	Beheer totaal	Totaal incl. verwerving
Oostvaardersplassen (Hollandse Hout)	Aankopen	90	Nee	€ 7.650.000	€ 500.000	€ 1.170.000	€ 9.320.000
Oostvaardersplassen (Ibisweg Noord)	In bezit prog.	36	Ja	€ 3.500.000	€ 247.500	€ 576.000	€ 4.323.500
Kop van het Horsterwold	In bezit prog.	110	Ja	€ 12.900.000	€ 1.650.000	€ 190.000	€ 14.740.000
Eemvallei SBB (restant na aftrek A-D)	Aankopen	60	Nee	€ 7.980.000	€ 900.000	€ 15.000	€ 8.895.000
A - Voedselbos	Aankopen	20	Nee	€ 2.660.000	€ 600.000	€ 320.000	€ 3.580.000
B - Speelwildernis	Aankopen	20	Nee	€ 2.660.000	€ 500.000	€ 50.000	€ 3.210.000
C - Luierpark	onderdeel SBB	sbb	Nee	€ -	€ -	€ -	€ -
D - Kroonbos	onderdeel SBB	sbb	Nee	€ -	€ -	€ -	€ -
Eemvallei Noorderwold SFL	Aankopen	206	Deels	€ 27.398.000	€ 3.090.000	€ 1.015.000	€ 31.503.000
F - Vierkante meter natuur	onderdeel SFL	sfl	Nee	€ -	€ -	€ -	€ -
G - Pioniernatuur Flevoland	onderdeel SFL	sfl	Nee	€ -	€ -	€ -	€ -
H - Vliervelden	onderdeel SFL	sfl	Nee	€ -	€ -	€ -	€ -
NLR	Aankopen	50	Nee	€ 1.721.000	€ 428.333	€ 160.000	€ 2.309.333
Oostkant Dronten	In bezit prog.	50	Ja	€ 2.500.000	€ 750.000	€ 150.000	€ 3.400.000
Schokland	Aankopen	91	Nee	€ 6.597.500	€ 1.365.000	€ 325.000	€ 8.287.500
Urkerveld	Aankopen	28,7	Nee	€ 1.705.000	€ 430.250	€ 66.000	€ 2.201.250
G38	Aankopen	40,5	Nee	€ 3.088.688	€ 492.000	€ 188.000	€ 3.768.688
Swifterpark	Aankopen	24	Nee	€ 1.655.000	€ 360.000	€ 68.582	€ 2.083.582
Harderbos en Harderbroek	In bezit NM	0*	Ja	€ -	€ 100.000	€ -	€ 100.000
Pampushout - Gouden Randen	Aankopen	19	Nee	€ 2.325.000	€ -	€ 190.000	€ 2.515.000
Trekweg	In bezit SBB	0*	Ja	€ -	€ 850.000	€ -	€ 850.000
		845		€ 84.340.188	€ 12.263.083	€ 4.483.582	€ 101.086.853
			Waarvan reeds in bezit:	€ 22.900.000			
			Waarvan te verwerven:	€ 61.440.188			
						Dekking	€ 105.772.765
						Saldo:	€ 4.685.912
Reserveprojecten							
Winst voor Weidevogels (Zwarte hoek)	Aankopen	29	Nee	€ 2.175.000	€ 150.000	€ 180.000	€ 2.505.000
Airport Garden City	Aankopen	20,2	Nee	€ 4.040.000	€ 112.500	€ -	€ 4.152.500
Kuinderbos	Aankopen	30	Nee	€ 2.250.000	€ 250.000	€ 15.000	€ 2.515.000
							€ 9.172.500

* Betreft hectares die reeds in bezit zijn van initiatiefnemers. Enkel inrichting gevraagd.

3.5 RISICOMANAGEMENT

Een nadrukkelijk aandachtspunt in de uitvoering van het programma is het risicomanagement. Dit betreft primair het financiële risico.

Een belangrijk deel van de financiële dekking van het programma ligt vast in grondposities, waarvan het eigendom deels bij de provincie, deels bij de programmapartners Staatsbosbeheer en Stichting Het Flevo-landschap ligt.

Omdat deze grondposities onderhavig zijn aan schommelingen op de grond- en vastgoedmarkt, is financieel risicomanagement nodig om zicht te houden op de financiële dekking binnen het programma. De financieel deskundige van het programma volgt in samenwerking met de rentmeesters de schommelingen in de markt en vertaalt deze naar effecten op het programma. De Staten worden hierover geïnformeerd en waar nodig wordt om aanpassing van de financiële kaders (binnen het vastgestelde budget) gevraagd.

Risicomanagement op programmaniveau

Binnen het programma is, naast het inzichtelijk maken van financieel risico, ook gestart met het in kaart brengen van andere voor het programma relevante risico's zoals bijvoorbeeld plannings-, realisatie-, politiek-bestuurlijke en imago-risico's.

Daarvoor wordt op zowel project- en programmaniveau bepaald welke gebeurtenissen zich zouden kunnen voordoen, hoe groot de kans is dat de gebeurtenis zich voordoet en welk effect deze gebeurtenis kan hebben op de voortgang van het programma. Afhankelijk van de mate van acceptatie wordt bepaald of

preventieve (voorafgaand) of repressieve (nadat zich iets heeft voorgedaan) maatregelen genomen worden. Op dit moment zijn er geen situaties die op programmaniveau tot extra maatregelen aanleiding geven.

Risicomanagement op projectniveau

Op projectniveau maakt risicomanagement deel uit van het stappenplan richting de realisatieovereenkomsten. Het gaat dan met name om risico's op het gebied van markt (aanbesteding)-, uitvoering (procedures)- en beheer. Door deze risico's tijdig in kaart te brengen kunnen in de realisatieovereenkomst afspraken worden vastgelegd over de wijze waarop met deze risico's wordt omgegaan wanneer die zich voordoen. Naar verwachting zijn veel projectrisico's op te lossen via tijdig overleg en eventuele ondersteuning in de aanpak. Niet uit te sluiten valt dat zich risico's voordoen die leiden tot een afwijking van het originele projectvoorstel (bijvoorbeeld het niet-vergunbaar krijgen van een voorstel of het aantreffen van onverwachte archeologische waarden in de ondergrond). Wanneer dit leidt tot een significant ander projectvoorstel zal hiervoor instemming van Provinciale Staten worden gevraagd.

Op dit moment doet een dergelijke situatie zich niet voor.

Project	Risicocategorie	Risicobeschrijving	Risicostatus
1. A1	Risico	Risico	Risico
2. A2	Risico	Risico	Risico
3. A3	Risico	Risico	Risico
4. A4	Risico	Risico	Risico
5. A5	Risico	Risico	Risico
6. A6	Risico	Risico	Risico
7. A7	Risico	Risico	Risico
8. A8	Risico	Risico	Risico
9. A9	Risico	Risico	Risico
10. A10	Risico	Risico	Risico
11. A11	Risico	Risico	Risico
12. A12	Risico	Risico	Risico
13. A13	Risico	Risico	Risico
14. A14	Risico	Risico	Risico
15. A15	Risico	Risico	Risico
16. A16	Risico	Risico	Risico
17. A17	Risico	Risico	Risico
18. A18	Risico	Risico	Risico
19. A19	Risico	Risico	Risico
20. A20	Risico	Risico	Risico

Risicomanagement op projectniveau

3.6 ONDERSTEUNING VANUIT HET PROGRAMMA NIEUWE NATUUR VOOR PROJECTINDIENERS

Eelerwoude

Om de projecten richting realisatie te brengen, is op verschillende onderdelen ondersteuning nodig. Het gaat hierbij om de uitvoering van zeer diverse werkzaamheden op het gebied van planeconomie, ruimtelijke ordening, planologische procedures en vooronderzoeken, vergunningenmanagement, inrichtingsplannen en overige werkzaamheden ter voorbereiding van de realisatie van de projecten.

In juli heeft Eelerwoude opdracht gekregen om de indieners van (deels) gehonoreerde projecten bij deze diverse werkzaamheden te faciliteren. De opdracht heeft betrekking op de periode 1 augustus 2015 tot eind 2016, met een mogelijke doorloop in 2017.

Landschapsontworper

Begin november is daarnaast een senior landschapsarchitect/-ontwerper gestart om de indieners te faciliteren bij de voorbereidende werkzaamheden voor het realiseren van de projecten. Deze landschapsontworper zal zo veel mogelijk worden ingezet in de complexere processen zoals in de projecten rond Almere, de Oostvaardersplassen en in de Oostkant van Dronten.

Archeoloog

In het kader van het ontwerp, de ruimtelijke uitwerking en realisatie van projectvoorstellen is archeologische ondersteuning nodig. In oktober is een archeoloog ingehuurd die op ad hoc basis kan worden ingezet voor het bijwonen van ontwerpssessies en advisering. Daarnaast kan de archeoloog adviseren en begeleiden bij het proces van planvorming en uitvoering. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het adviseren over - en het begeleiden van - het proces van planvorming en uitvoering.

p2

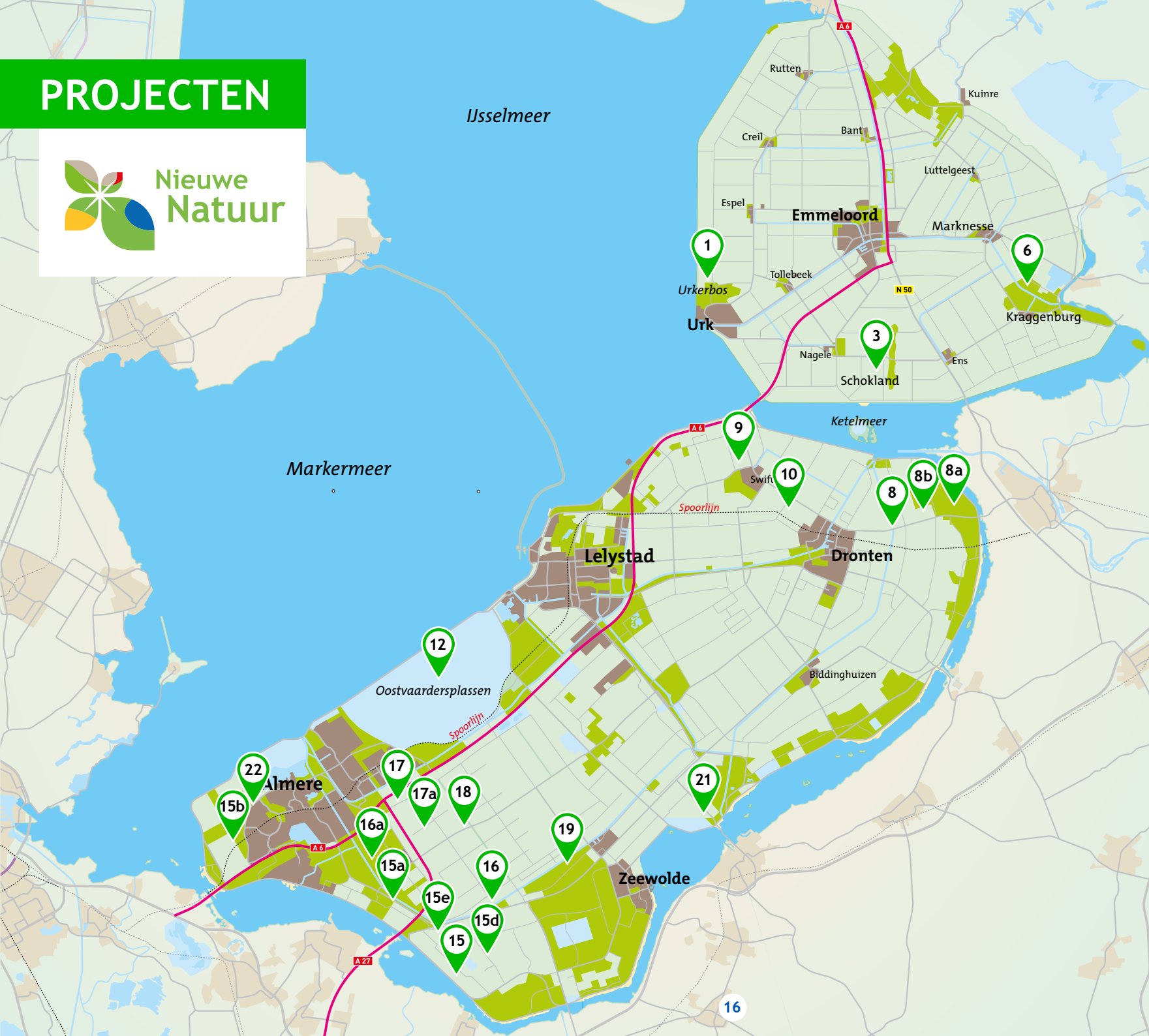
p2 heeft vanaf april 2015 een verkenningstraject uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een realisatiestrategie voor de projectclusters Noorderwold (Het Flevo-landschap) en Eemvallei (Staatsbosbeheer). Deze strategie gaat uit van het her- en erkennen van het gezamenlijk belang van de projecteigenaren. Op basis van dit belang is het doel om te komen tot samenhang en samenwerking binnen de projectclusters Noorderwold en Eemvallei. Tussen mei en juli zijn gesprekken gevoerd met alle stakeholders, is een belangenanalyse gemaakt en zijn issues boven tafel gekomen. Daarnaast zijn ambtelijke en bestuurlijke overleggen met onder andere de gemeente Almere en het Rijksvastgoedbedrijf gefaciliteerd. Ook heeft p2 eind juni een bijeenkomst georganiseerd met alle projecteigenaren gericht op een feitelijke analyse van het Statenbesluit.

De opdracht aan bureau p2 is in juli uitgebreid. De volgende stap betreft het begeleiden van de gebiedsontwikkelingstrajecten Eemvallei en Noorderwold en het koppelen van de bottom-up initiatieven. Het doel is dat een effectieve, haalbare, betaalbare en gezamenlijke gebiedsontwikkeling ontstaat in het totale plangebied Eemvallei én Noorderwold. Deze gebiedsontwikkeling moet conform het Statenbesluit zijn en als basis dienen voor de af te sluiten intentie- en realisatieovereenkomsten.

Tot slot

Daarnaast wordt nauw samengewerkt met de gemeenten en wordt waar nodig expertise van de gemeente of provincie ingezet ter ondersteuning van de projectindieners. Dit geldt ook voor de expertise van het Rijksvastgoedbedrijf over grondeigendommen en grondhandelingen.

PROJECTEN

- ▶ 1. URKERVELD
- ▶ 3. NIEUWE NATUUR BIJ SCHOKLAND
- ▶ 6. RUIMTE EN LUCHT VOOR NATUUR
- ▶ 8. OOSTKANT DRONTEN
- ▶ 8a. LANDGOED VOSSEMEER
- ▶ 8b. LANDGOED WILDRIJCK
- ▶ 9. NATUURHOEVE G38
- ▶ 10. SWIFTERPARK
- ▶ 12. OOSTVAARDERSPLASSEN
- ▶ 15. EEMVALLEI
- ▶ 15a. VOEDSELBOSSEN
- ▶ 15b. DE SPEELWILDERNIS
- ▶ 15d. LUIERPARK
- ▶ 15e. HET KROONBOS
- ▶ 16. KOP VAN HET HORSTERWOLD
- ▶ 16a. GEITENBOERDERIJ MET RESTAURANT
- ▶ 17. NOORDERWOLD
- ▶ 17a. VIERKANTE METER NATUUR
- ▶ 18. PIONIERNATUUR FLEVOLAND
- ▶ 19. NATUURBOERDERIJ DE VLIERVELDEN
- ▶ 21. HARDERBROEK EN HARDERBOS VERBONDEN
- ▶ 22. GOUDEN RANDEN LANGS PAMPUSHOUT

PROJECTOMSCHRIJVING

Door de gemeente Urk is het project 'Urkerveld' ingediend. In dit project wordt een overgangszone tussen het Urkerbos, de dijk en open agrarisch gebied aangelegd. Natuureducatie, recreatie en cultuurhistorie zijn naast natuurontwikkeling speerpunten van het project.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

De gemeente Urk heeft in overleg met Het Flevo-landschap het projectvoorstel 'Urkerveld' ingediend. De gemeente heeft aangegeven €130.000 te willen bijdrage in de kosten van het fietspad. De gemeenteraad moet hier nog mee instemmen.

De gemeente werkt momenteel aan een visie voor de ontwikkelingsmogelijkheden van het Noorderzand net ten zuiden van het Urkerbos. Het is van belang eerst deze visie af te wachten. Mogelijk kan een eventuele natuurcompensatieopgave die voortvloeit uit deze gebiedsontwikkeling betrokken worden bij de uitwerking van het project Urkerveld.

NIEUWE NATUUR BIJ SCHOKLAND

PROJECTOMSCHRIJVING

Rondom het werelderfgoed Schokland wordt door de gemeente Noordoostpolder een natuurgebied op circa 182 ha gerealiseerd als onderdeel van het veiligstellen van archeologische resten in de ondergrond. Op de plaats van een voormalige rivierduin ontstaat natte natuur, deels toegankelijk voor recreanten en toeristen. Ten zuiden van dit gebied blijft landbouw (in aangepaste vorm) bestaan.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

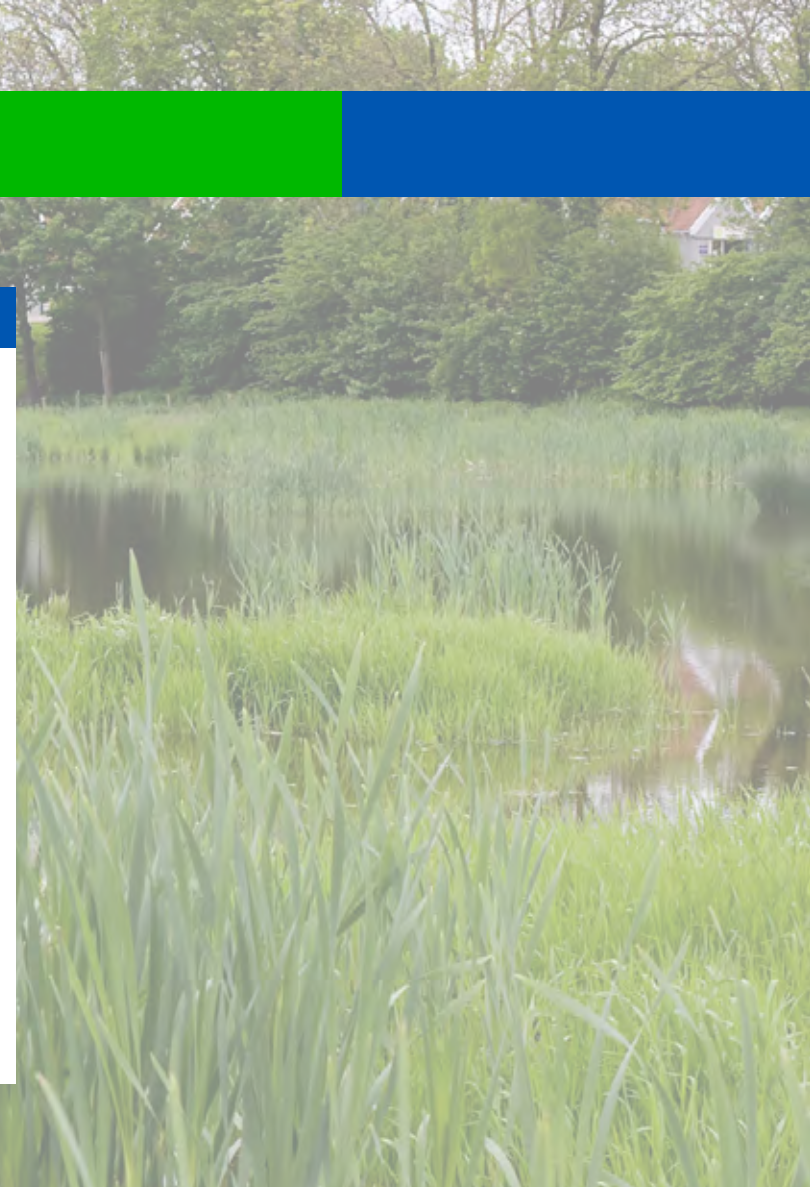

NIEUWE NATUUR BIJ SCHOKLAND

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

Begin november is de intentieovereenkomst door de gemeente Noordoostpolder en de provincie Flevoland ondertekent. In voorbereiding hierop werd de business case verduidelijkt en voorgelegd aan het Rijk. Het Rijk is gevraagd om financiering van de resterende kosten.

RUIMTE EN LUCHT VOOR NATUUR

PROJECTOMSCHRIJVING

Met dit project wordt door NLR en Natuurmonumenten een robuuste schakel tussen Nationaal Park de Weerribben-Wieden en het Voorsterbos/Waterloopbos gerealiseerd. Deze robuuste schakel bestaat uit kruiden- en faunarijke graslanden en structuurrijk bos en wordt toegankelijk voor recreanten die van de omgeving willen genieten. Hierdoor worden het Waterloopbos en het Nationaal Park de Weerribben-Wieden toeristisch, ecologisch en landschappelijk verbonden. In het gebouw 'De vrije vlucht' zal een expositieruimte worden ingericht die ruimte biedt voor een horecagelegenheid en exposities over de geheimen van de lucht- & ruimtevaart. Daarnaast worden in het gebied zonnepanelen opgesteld om duurzame energie te produceren.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

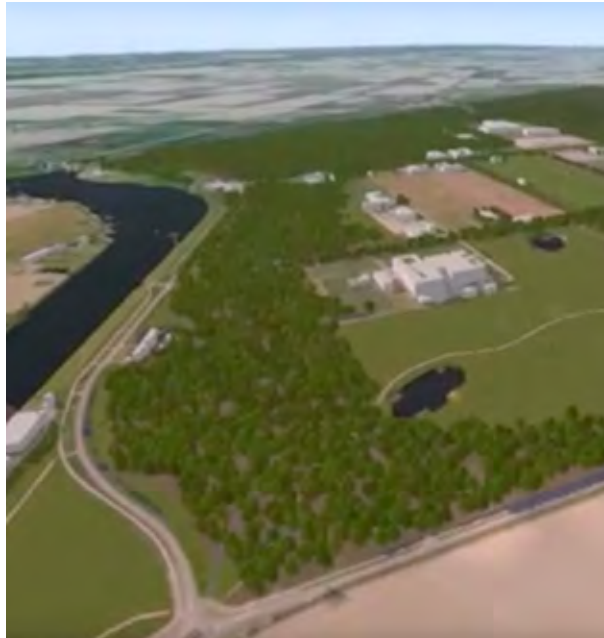

RUIMTE EN LUCHT VOOR NATUUR

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

In het najaar van 2015 zijn gesprekken gevoerd over de benodigde grond en is duidelijk geworden dat deze niet gekocht kan worden. Hiervoor wordt in het voorjaar 2016 een oplossing gezocht. Daarnaast worden ook de financieringsmogelijkheden voor het project verder onderzocht.

OOSTKANT DRONTEN

PROJECTOMSCHRIJVING

De Oostkant van Dronten kent reeds een stevige groenblauwe inrichting maar die is niet overal even robuust. Het project 'Oostkant Dronten' kan voor meer robuustheid zorgen waarbij meteen kansen ontstaan om de beleefbaarheid en gebruikswaarde van de bestaande natuurgebieden te vergroten.

De gemeente Dronten stelt in haar projectvoorstel een programmatische aanpak voor met een gebiedsproces waarbij gronden vrijkomen die gebruikt kunnen worden voor natuurontwikkeling, landbouwstructuurversterking (bedrijfsvergroting) en recreatieve ontwikkelingen.

De landgoederen Vossemeer en Wildrijck bevinden zich in het doelgebied van dit project. PS hebben de gemeente Dronten de keuze gegeven te oordelen over de honorering van deze twee projecten.

De gemeente betreft Vossemeer en Wildrijck in hun gebiedsproces.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

OOSTKANT DRONTEN

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

Vanuit het programma Nieuwe Natuur is in de vorm van een ruilbedrijf 50 ha beschikbaar gesteld voor de realisatie van nieuwe natuur in de Oostrand. Hiermee heeft de gemeente een sleutel in handen om het belangrijkste onderdeel van de gewenste programmatische aanpak op gang te brengen: de grondmobiliteit. Zo hoopt de gemeente niet alleen nieuwe natuur te kunnen realiseren maar ook landbouwstructuurversterking (bedrijfsvergroting) en recreatieve ontwikkelingen op gang te brengen. Provinciale Staten hebben besloten dat het aan de gemeente Dronten is om als gebiedsregisseur te bezien of de landgoederen Wildrijck en Vossemeer gehonoreerd worden.

Om de gemeente te faciliteren heeft de provincie een senior projectleider, een landschapsontwerper en een projectondersteuner beschikbaar gesteld om de gemeente Dronten te ondersteunen bij de programmatische aanpak. Sindsdien is gewerkt aan een plan van aanpak. Het in het plan van aanpak beschreven proces is complex en zal de komende maanden na instemming door de gemeente tot uitvoering worden gebracht. Pas dan kan een locatie voor nieuwe natuur worden gevonden. Hiervoor zal een intentieovereenkomst afgesloten worden.

PROJECTOMSCHRIJVING

De familie Barkema gaat haar melkveebedrijf veranderen in een natuurhoeve met biologische landbouw en aandacht voor het landschap. Door de inrichting van de boerderij worden gebieden gecreëerd waar akker- en weidevogels rust kunnen vinden. Daarnaast worden andere gebieden toegankelijk voor recreanten die oude landschappelijke elementen van het gebied kunnen ontdekken. Hiervoor wordt een historische kreek door vernatting weer zichtbaar gemaakt.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

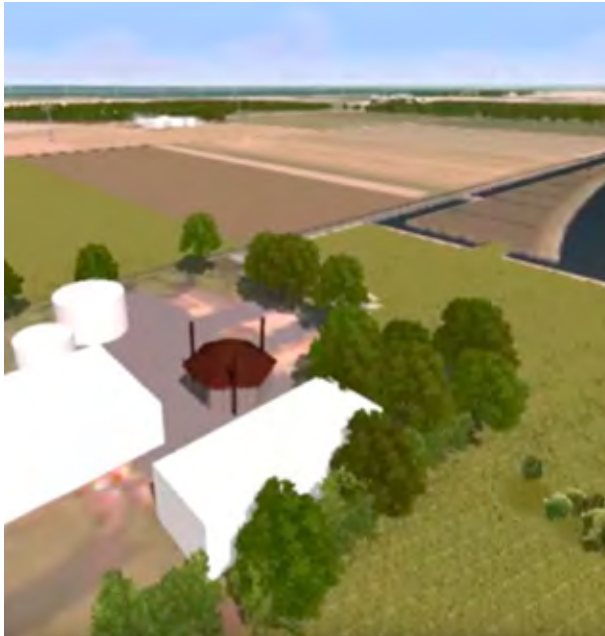

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

De provincie faciliteert de familie Barkema bij het realiseren van hun plannen. In juli 2015 is de intentieovereenkomst als eerste binnen het programma Nieuwe Natuur gesloten. Momenteel wordt de realisatieovereenkomst uitgewerkt.

Tegelijkertijd is de familie Barkema al bezig om het bedrijf om te zetten naar biologische landbouw om daarmee in kleine stappen steeds dichterbij de verwezenlijking van hun droom van een biologische natuurhoeve te komen.

PROJECTOMSCHRIJVING

De familie Van Dalen gaat een voormalig gronddepot omvormen naar het natuurgebied 'Swifterpark'. Door de grondsamenstelling wordt in dit gebied een grote diversiteit aan plantensoorten verwacht. In dit project wordt de natuur van het toekomstige Swifterpark versterkt en kan uitwisseling van planten- en diersoorten met het Swifterbos plaatsvinden. Daarnaast wordt het gebied door wandel- en fietspaden toegankelijk voor recreanten. In hun gewenste boerderijwinkel wil de familie landbouwproducten uit de regio verkopen.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

De eerste mijlpaal in dit project is behaald: de intentieovereenkomst tussen de familie Van Dalen en de provincie Flevoland is in oktober 2015 getekend. Adviesbureau Eelerwoude begeleidt de familie op meerdere aspecten om te komen tot een realisatieovereenkomst. Deze overeenkomst wordt waarschijnlijk in het voorjaar van 2016 getekend.

PROJECTOMSCHRIJVING

Met dit project gaat Staatsbosbeheer de randen van het natuurgebied Oostvaardersplassen verder ontwikkelen en toegankelijk maken voor recreanten. Om de randen langs het natuurgebied open te stellen, zal Staatsbosbeheer 'vensters' realiseren waardoor de natuur in het gebied beschermd blijft en recreanten tegelijkertijd de mogelijkheid hebben om van buiten het gebied toch de natuur te bewonderen. In dit project is sprake van drie deelgebieden, namelijk 'Trekweg', 'Ibisweg Noord' en 'Hollandse Hout'.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

‘Hollandse Hout’, ‘Ibisweg Noord’ en ‘Trekweg’ liggen rond de Oostvaardersplassen. Dat maakt dat ze onderdeel zijn van de overall integrale gebiedsvisie voor de randzone van de Oostvaardersplassen die Staatsbosbeheer momenteel laat opstellen. Staatsbosbeheer verwacht deze visie in het voorjaar van 2016 af te ronden, waarna met de gedetailleerde projectuitwerking en realisatiefase kan worden gestart.

PROJECTOMSCHRIJVING

Staatsbosbeheer gaat natuurzones (bos, struweel en natte natuur) in het gebied van de voormalige rivierloop van de Eem (Almere Oosterwold) realiseren. De precieze locatie en invulling is nog niet bekend. Het gebied omvat circa 100 ha en heeft samenhang met het project Noorderwold-Eemvallei, ingediend door Het Flevo-landschap/ERF.

In het toewijzingsbesluit van 17 december 2014 is vastgelegd dat de projecten 'Voedselbossen', 'Speelwildernis', 'Luierpark' en 'Kroonbos' als kralen aan de ketting in het gebied geïntegreerd zullen worden.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

Het proces om de verschillende projectvoorstellen te integreren in het project Eemvallei wordt door bureau p2 gefaciliteerd. Deze begeleiding wordt de komende periode voortgezet. Hierbij wordt de methode van 'Verbindend verkennen' (mutual gains approach) gehanteerd om te komen tot samenwerking via gedeelde doelen. De Eemvallei ligt in het Oostervold waarvoor een adaptief gebiedsontwikkelingstraject aan de orde is. Met de bevoegde gezagen vindt overleg plaats over de inpassing van de projecten Nieuwe Natuur in de spelregels van deze gebiedsaanpak.

Bureau Eelerwoude voert in de winter 2015 en voorjaar 2016 een inpassingsstudie uit waarbij de focus op het gehele Eemvalleigebied ligt. Hiervoor wordt ook samen-

gewerkt met het project 'Noorderwold-Eemvallei' van Het Flevo-landschap/ERF en de bijhorende kleinere projectvarianten. De studie wordt in samenwerking met de gemeenten uitgevoerd. In de inpassingsstudie wordt onderzoek gedaan naar o.a. archeologische waarden in de ondergrond en de samenhangende mogelijkheden om gebieden te kunnen vernatten of te ontgraven. Daarnaast vraagt de samenwerking en afstemming met de grondeigenaren aandacht en worden mogelijke locaties voor de projecten in deze inpassingsstudie gezocht. p2 begeleidt daartoe een teken- en rekensessie.

VOEDSELBOSSEN

PROJECTOMSCHRIJVING

Embergy en NMF gaan Voedselbossen in Flevoland realiseren. Voedselbossen zijn bossen waarin planten groeien die negen maanden per jaar eetbare producten kunnen leveren zoals fruit, kruiden, groenten en noten en honing. In het ingediende projectvoorstel was sprake van realisatie van voedselbossen op een oppervlakte van 60 ha. In het toewijzingsbesluit is uitgegaan van een voedselbos op 20 ha.

Daarnaast wordt dit project als kraal aan de ketting gezien en geïntegreerd in het project 'Eemvallei' van Staatsbosbeheer.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

VOEDSELBOSSEN

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

Net als de andere kralen aan de ketting wordt ook voor dit project de ondersteuning door p2 voortgezet om een plek in het Eemvallei-gebied te verkrijgen. Tot in het voorjaar van 2016 wordt met behulp van p2 en een landschapsonwerper verkend op welke locatie het project mogelijk gerealiseerd kan worden.

Daarnaast maakt het project deel uit van de integrale inpassingsstudie voor het Noorderwold-Eemvalleigebied die door Eelerwoude wordt uitgevoerd.

In september 2015 werd een excursie naar een bestaand voedselbos georganiseerd om van de huidige praktijk te leren ten behoeve van het toekomstige voedselbos in Flevoland.

DE SPEELWILDERNIS

PROJECTOMSCHRIJVING

Theatergroep Groen Gras gaat een plek creëren waar door middel van avontuurlijke en interactieve theatervoorstellingen en andere creatieve werkwijzen kinderen en volwassenen dicht bij de natuurontwikkeling betrokken worden. Daarnaast worden bijhorende faciliteiten zoals horecagelegenheden, observatiehutten en vuurplaatsen gerealiseerd. Het casco voor dit gebied wordt door Staatsbosbeheer gerealiseerd en de theatergroep wil samen met kinderen het gebied verder ontwikkelen.

Dit project wordt in het Eemvallei-gebied geïntegreerd en is daarmee ook, naast de projecten 'Luierpark', 'Kroonbos' en 'Voedselbossen' een kraal aan de ketting in dit gebied.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

DE SPEELWILDERNIS

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

Sinds afgelopen voorjaar is veel tijd gestoken in het aangehaakt houden van Speelwildernis bij het programma Nieuwe Natuur. Vooral door personele wisselingen bij de project-indiener is de voortgang van het project beperkt.

Net als de andere kralen aan de ketting wordt ook dit project ondersteund door p2 om een plek in het Eemvallei-gebied te verkrijgen. Dit proces is in het najaar van 2015 voortgezet. Tot in het voorjaar van 2016 zal met behulp van p2 en een landschapsontwerper verkend worden op welke locatie het project mogelijk gerealiseerd kan worden.

Daarnaast maakt het project deel uit van de integrale inpassingsstudie voor het Noorderwold-Eemvalleigebied die door Eelerwoude wordt uitgevoerd.

PROJECTOMSCHRIJVING

Een boom geeft zuurstof en zonder zuurstof kan men niet leven. Door Tineke Ras wordt daarom de mogelijkheid geboden om aan kersverse ouders een geschenk te geven in de vorm van een boom met certificaat voor een pas geboren kindje. Deze bomen vormen dan het Luierpark. In dit park kan de boom door het gezin op een later tijdstip worden geplant.

Dit project wordt geïntegreerd in het Eemvallei-gebied en gezien als één van de kralen aan de ketting. Andere kralen in het gebied zijn de projecten 'Kroonbos', 'Voedselbossen' en 'Speelwildernis'.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

In oktober heeft er overleg met Staatsbos-beheer, de projectindieners en de account-houder plaatsgevonden. Gekozen is om op korte termijn twee activiteiten op te gaan starten. Ten eerste wordt een ontwerp-atelier georganiseerd om voor dit project een ontwerp te gaan maken. Ten tweede wordt gezocht naar samenwerkings-mogelijkheden van de projectindieners met een stichting of vereniging zodat de projectindieners niet solitair verantwoordelijk blijft voor het project en het project een professionele uitstraling krijgt. De intentie is om in de winter deze samenwerking vorm te geven.

De vervolgstappen van dit project worden genomen nadat de samenwerking met een stichting of vereniging is aangegaan.

Daarnaast zijn de ontwikkelingen in de Eemvallei ook van invloed op de voortgang van dit project (onder andere de integrale inpassingsstudie voor het Noorderwold-Eem-vallei-gebied en de reken- en tekensessie van p2). De opzet is om in het voorjaar van 2016 tot een intentieovereenkomst te komen.

HET KROONBOS

PROJECTOMSCHRIJVING

Arie van de Mee realiseert een Kroonbos. In dit bos wordt voor gedecoreerden de mogelijkheid geboden om een boom aan te schaffen. Door de bomen en een uitleg wordt de boodschap en het belang van de decoratie getoond. Hierdoor blijft de gedecoreerde en zijn belang voor de maatschappij in herinnering.

Dit project wordt geïntegreerd in het Eemvalleigebied en gezien als één van de kralen aan de ketting. Andere kralen in het gebied zijn de projecten 'Luierpark', 'Voedselbossen' en 'Speelwildernis'.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

HET KROONBOS

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

In oktober 2015 heeft een overleg met Staatsbosbeheer, de projectindieners en de accounthouder van het project plaatsgevonden. Er is voor gekozen om op korte termijn twee activiteiten op te starten. Ten eerste wordt een ontwerpatelier georganiseerd om voor dit project alvast een ontwerp te gaan maken. Ten tweede wordt gezocht naar ondersteuning voor de projectindieners. Door de samenwerking met een stichting of vereniging aan te gaan blijft de projectindieners niet solitair verantwoordelijk voor het project waardoor het project een professionele uitstraling krijgt. De intentie is om in de winter van 2015/2016 deze samenwerking aan te gaan. Deze stap moet eerst genomen worden voordat een intentieovereenkomst gesloten kan worden.

Net als de andere kralen aan de ketting wordt ook dit project ondersteund door p2 om een plek in het Eemvallei-gebied te verkrijgen. Dit proces is in het najaar van 2015 voortgezet. Tot in het voorjaar van 2016 zal met behulp van p2 en een landschapsontwerper verkend worden op welke locatie het project mogelijk gerealiseerd kan worden.

Daarnaast maakt het project deel uit van de integrale inpassingsstudie voor het Noorderwold-Eemvallei-gebied die door Eelerwoude wordt uitgevoerd.

KOP VAN HET HORSTERWOLD

PROJECTOMSCHRIJVING

Met dit project gaat Staatsbosbeheer het bestaande natuurgebied Horsterwold door aanleg van bos verder inrichten en versterken. Het gebied wordt voor recreanten toegankelijk en in combinatie met de verderop gelegen Stille Vallei zorgt dit project voor de waarborging van belangrijke ecologische waarden.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

KOP VAN HET HORSTERWOLD

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

Voor het project 'Kop op het Hosterwold' was 15 oktober 2015 een bijzondere dag. Als eerste van alle projecten binnen het programma Nieuwe Natuur werd een realisatieovereenkomst getekend, in dit geval door Staatsbosbeheer en de provincie Flevoland. Daarmee kan 'de schep de grond' in en kan het project daadwerkelijk gerealiseerd worden. Deze belangrijke stap voor zowel het project als het programma Nieuwe Natuur wordt in november 2015 feestelijk gemarkeerd.

PROJECTOMSCHRIJVING

De familie Verduijn wil een biologische geitenboerderij met een restaurant en diverse recreatieve activiteiten realiseren ten noordwesten van het Horsterwold, in aansluiting op het perceel van de gebroeders Hut. De geitenboerderij is in hoofdzaak een agrarische invulling die vooral landschappelijk een ander aanblik geeft. De familie Verduijn bezit een perceel van circa 7 ha landbouwgrond, gelegen aan het Kemphaanpad achter het landgoed 'De Kemphaan' in Almere en biedt dit ter ruiling voor dit project. Dit project is in het toewijzingsbesluit van 17 december 2014 gekoppeld aan het project 'Kop van het Hosterwold' van Staatsbosbeheer en heeft zelf geen budget toegekend gekregen.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

GEITENBOERDERIJ MET RESTAURANT

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

Er blijken geen bruikbare locatiemogelijkheden te bestaan in de directe omgeving van het project 'Kop van het Horsterwold' voor het projectidee van familie Verduijn. Wel vindt tussen Staatsbosbeheer en de familie Verduijn overleg plaats over eventuele verwerving van het perceel Kemphaanweg. De familie blijft deelnemen aan het vervolgstudieproces om eventuele mogelijkheden in het gebiedsproces Eemvallei te verkennen.

PROJECTOMSCHRIJVING

Het doel van Het Flevo-landschap en ERF is te komen tot een kleinschaliger landschap in de nabijheid van Almere, waarin zowel natuur als biologische landbouw een plek krijgen. De ontwikkeling van natuur moet ruime mogelijkheden voor stadslandbouw opleveren.

Het Flevo-landschap en ERF hebben voor het project 'Noorderwold-Eemvallei' de opdracht gekregen om de projecten 'Vierkante meter natuur', 'Pioniernatuur Flevoland' en 'Natuurboerderij Vliervelden' als kralen aan de ketting te integreren in het gebied.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

Het proces om de kleinere projectvoorstellen, de kralen aan de ketting, te integreren in het project van Het Flevo-landschap/ERF wordt in het najaar van 2015 ook weer door het bureau p2 gefaciliteerd. Deze begeleiding wordt in de winter 2015 en voorjaar 2016 voortgezet.

Noorderwold-Eemvallei ligt in het Oosterwold waarvoor een adaptief gebiedsontwikkelingstraject aan de orde is. Met de bevoegde gezagen vindt overleg plaats over de inpassing van de projecten Nieuwe Natuur in de spelregels van deze gebiedsaanpak. Bureau Eelerwoude voert in de winter 2015 en voorjaar 2016 een inpassingsstudie uit waarbij de focus op het gehele Eemvallei-gebied ligt. Hiervoor wordt ook samengewerkt met het project 'Eemvallei'

van Staatsbosbeheer en de bijhorende kleinere projectvarianten. De studie wordt in samenwerking met de gemeenten uitgevoerd. In de inpassingsstudie wordt onderzoek gedaan naar archeologische waarden in de ondergrond en de samenhangende mogelijkheden om gebieden te kunnen vernatten of te ontgraven. Daarnaast vraagt de samenwerking en afstemming met de grondeigenaren aandacht en worden mogelijke locaties voor de projecten in deze inpassingsstudie gezocht.

VIERKANTE METER NATUUR

PROJECTOMSCHRIJVING

In het project van de Freelance Boswachter worden stukken natuur verhuurd aan scholen, bedrijven of particulieren. Als mensen een stuk natuur pachten kunnen zij hun eigen invulling geven en zich zo letterlijk verbinden met de natuur. Dit project speelt vooral in op de beleving van natuur en de participatie van inwoners in de natuurontwikkeling.

Er zijn vier locaties waar het project kan worden gerealiseerd: in het Noorderwold-gebied, bij het project 'Gouden Randen langs Pampushout', in het Flevohout en in het Larservaartbos.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

VIERKANTE METER NATUUR

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

De provincie faciliteert de initiatiefnemer van 'Een m² natuur', de Freelance Boswachter, bij het concretiseren van de plannen. In juli 2015 is bureau Maris ingehuurd om een sluitende business case te maken en zo een vertaalslag te maken van het projectidee naar een realiseerbaar plan. Omdat het project zal worden uitgevoerd op grond van Het Flevo-landschap vindt er sinds de zomer intensief overleg met Het Flevo-landschap plaats.

Ook is 'Een m² natuur' betrokken bij de inpassingsstudie, de integrale uitwerking en het proces dat door p2 wordt gefaciliteerd, om de kleinere projectvoorstellen te integreren als kralen aan de ketting in het Noorderwold-gebied.

PROJECTOMSCHRIJVING

Met dit project wordt door ANV Akkerwaard een mozaïeklandschap gerealiseerd met vogelkerngebieden met daaromheen gelegen brede akker-randzones en regulier agrarisch gebruik. Dit project wordt gerealiseerd op gronden die in eigendom zijn van terreinbeheerders. In het project zal voornamelijk gebruikgemaakt worden van pioniernatuur die ruimte biedt voor insecten, vogels en vleermuizen.

Provinciale Staten hebben besloten om het project 'Pioniernatuur' vanwege te verwachten synergievoordelen te koppelen aan het project 'Noorderwold-Eemvallei', 'Vierkante meter Natuur' en 'Natuurboerderij Vliervelden'. Hiermee is dit project één van de kralen aan de ketting in het Noorderwold-Eemvallei-gebied.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

PIONIERNATUUR FLEVOLAND

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

In het najaar van 2015 worden de project-indieners van 'Pioniernatuur' door p2 gefaciliteerd om het project te integreren in het Noorderwold-Eemvallei-gebied. Deze begeleiding wordt de komende periode voortgezet. Doel van deze begeleiding en het grootschaligere proces (inpassingsstudie door Eelerwoude) in het Noorderwold-Eemvallei-gebied is het vinden van een geschikte locatie om het project te realiseren.

NATUURBOERDERIJ VLIERVelden

PROJECTOMSCHRIJVING

Tom Saat wil een natuurboerderij op 400 hectare met een kleinschalige inrichting realiseren. In dit gebied worden bos, struwelen, ruigtevelden, moeras en kruiden- en faunairijk grasland aangelegd. Hierdoor zal in het gebied ruimte ontstaan voor een grote diversiteit aan dieren en planten, waarbij door wandelpaden toegankelijkheid voor recreanten wordt gecreëerd.

Het project is als onderdeel van het project 'Noorderwold' van Het Flevo-landschap/ERF gehonoreerd en wordt gezien als kraal aan de ketting die in dit gebied gerealiseerd zal worden.

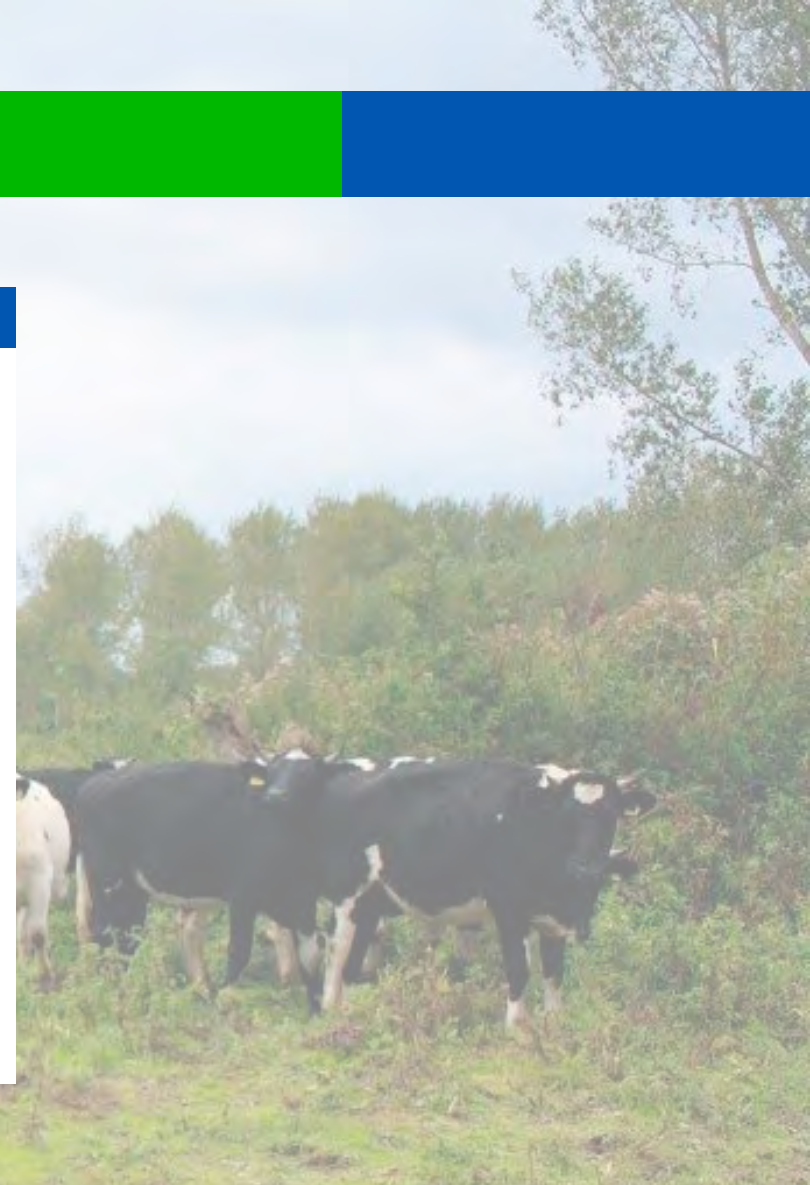
STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

Net als andere projecten die in het gebied van Noorderwold-Eemvallei gerealiseerd zullen worden, wordt Tom Saat gefaciliteerd door het bureau p2. Daarnaast maakt het project deel uit van de integrale inpassingsstudie voor het Noorderwold-Eemvallei-gebied. Op basis van de uitkomsten van beide trajecten wordt de intentieovereenkomst voor dit project opgesteld en verkend op welke locatie de projectindieners zijn project gaat realiseren.

HARDERBROEK EN HARDERBOS VERBONDEN

PROJECTOMSCHRIJVING

Met dit project gaat Vereniging Natuurmonumenten twee bestaande natuurgebieden, Harderbos en Harderbroek, met elkaar verbinden. Doordat de grond al in bezit en in beheer is van de project-indiener gaat het in dit project vooral om een bijdrage aan de inrichting van 15 ha nieuwe natuur en het ondersteunen van het proces hiertoe.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

HARDERBROEK EN HARDERBOS VERBONDEN

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

In november 2015 wordt de intentieovereenkomst voor het project 'Harderbos en Harderbroek verbonden' getekend waarmee het proces is gestart om te komen tot de realisatieovereenkomst.

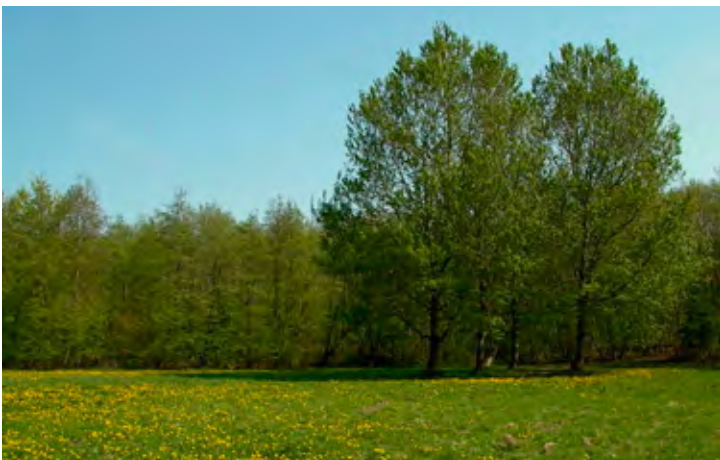

GOUDEN RANDEN LANGS PAMPUSHOUT

PROJECTOMSCHRIJVING

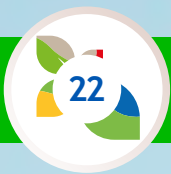
Stichting Het Flevo-landschap gaat de Lepelaarsplassen en het Kromslootpark verbinden door een strook natte natuur aan te leggen waarin het goed toeven is voor mens en dier. Daarbij worden twee ontwikkelingen samengebracht. De Ecozone Pampushout en de doorontwikkeling van bosgebied 'De Pampushout'.

De aanleg van een strook wetland zal bestaan uit water en rietland die de ecologische, de beleavings- en de economische waarde van het gebied vergroot en het watersysteem versterkt. In het gebied zijn dan ook recreanten en recreatieve voorzieningen welkom. Daarnaast wil Het Flevo-landschap omwonenden betrekken bij de realisatie en het beheer van het gebied.

STAPPENPLAN - DECEMBER 2015

GOUDEN RANDEN LANGS PAMPUSHOUT

SAMENVATTING PROCESVOORTGANG

De projectindieners zijn in gesprek met de gemeente Almere en Waterschap Zuiderzeeland om het project gezamenlijk te realiseren. Verwacht wordt dat de intentieovereenkomst eind november 2015 kan worden ondertekend waarna verder gewerkt kan worden aan de voorbereiding van de realisatieovereenkomst.

Dit is een uitgave van:

Afdeling Gebiedsprogramma's en Europa
Provincie Flevoland
Visarenddreef 1
Postbus 55
8200 AB Lelystad

Contact:
Telefoon: 3020-265 265
E-Mail: info@flevoland.nl
www.flevoland.nl

December 2015

PROVINCIE FLEVOLAND

